

Delårsrapport aug 2023

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1 Nämndens ansvar och uppdrag	2
2 Sammanfattning.....	3
3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
4 Målprognos.....	5
4.1 Hög kvalitet	5
4.2 Stor valfrihet.....	6
4.3 Hög attraktivitet	6
4.4 Hög effektivitet.....	7
4.5 Stark utveckling	8
5 Personal	10
6 Ekonomi	10
6.1 Driftredovisning.....	10
6.2 Verksamhetens nettokostnader.....	10
7 Investeringar	12
8 Risker	19

1 Nämndens ansvar och uppdrag

Ansvarsområde och uppgifter

Tekniska nämnden har ansvar för förvaltningen och utvecklingen av kommunens grönområden, gator, vägar, parker och övriga allmänna platser samt kommunens småbåtshamnar och allmänna vatten- och avloppsanläggningar (nedan VA-anläggningar). Nämnden behandlar frågor om naturvård, renhållning, avfallshantering, kollektivtrafik, trafiksäkerhet samt parkering och kommunal trafikövervakning. Tekniska nämnden ansvarar i övrigt för ärenden rörande genomförande, drift och underhåll av fastigheter tillika annan skötsel och sådan utveckling av fastigheterna. I den mån det inte åligger annan nämnd förvaltar och tillhandahåller tekniska nämnden lokaler, bostäder och anläggningar för kommunal verksamhet och kommunala ändamål samt ska fungera som – hyresvärd vid intern uthyrning av lokaler och bostäder samt extern uthyrning av lokaler och bostäder, – hyresgäst vid inhyrning av lokaler och bostäder. Tekniska förvaltningen har i uppdrag att leda nämndens arbete.

Kontoret leds av en teknisk direktör och har fem verksamheter vars driftomslutning uppgår till över 450 miljoner kronor och investeringar om ca 155 miljoner kronor. Sedan 1 januari 2023 har fastighetsnämndens ärenden delats upp mellan kommunstyrelsen och tekniska nämnden. Ärenden rörande genomförande, drift och underhåll av fastigheter tillika annan skötsel och utveckling av fastigheterna har flyttats till tekniska nämnden och bereds i ett fastighetsutskott.

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning ska följande gälla enligt reglementet för tekniska nämnden:

1. fullgöra uppgifter enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor,
2. ansvara för löpande trafikfrågor samt fungera som kommunens väghållare,
3. ansvara för löpande drift och underhåll inom nämndens ansvarsområde,
4. ansvara för upplåtelse av mark under förutsättning att det sker för tillfälliga eller specifika ändamål och såvida det gäller offentlig plats, som – utgör allmän platsmark, parkmark eller naturmark enligt detaljplan undantaget varaktiga rättigheter under befintlig eller planerad markanläggning, – ingår i ett hyresobjekt enligt 12 kap. jordabalken, – utgör natur- eller kulturresevat eller annat skyddat område enligt 7 kap. miljöbalken.
5. yttra sig i ärenden till polisen i ärenden om upplåtelse av offentlig plats,
6. förvalta och utveckla skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken, 4 (9)
7. yttra sig i ärenden om dispens från reservatsföreskrifter, förutsatt att nämnden inte är sökande,
8. vara huvudman för avfallsplanering i kommunen och utarbetande av förslag och beredning av ärenden vad gäller renhållningsordning eller annan reglering av avfallshanteringen i kommunen,
9. vara huvudman för kommunens VA-verksamhet och därvid ansvara för frågor om servitut och ledningsrätter för allmänna VA anläggningar,

10. ansvara för transport, återvinning och bortskaffande av avfall som ankommer på kommunen enligt miljöbalken,
11. främja trafiksäkerheten i kommunen genom att genomföra förbättringar i den fysiska trafikmiljön samt verka för allmän informations- och utbildningsverksamhet,
12. svara för frågor som rör parkeringsövervakning samt åtgärder enligt lagen om flyttning av fordon i vissa fall.
13. bevaka att de kommunala fastigheterna hyrs ut och används på ett ekonomiskt och effektivt sätt,
14. beakta energifrågorna vid byggande, underhåll och drift av kommunala bostäder, lokaler och anläggningar som faller inom nämndens ansvarsområde,
15. tillse att kommunen har både en lång- och kortsiktig planering av underhållet av kommunens fastigheter så att önskad funktion vidmakthålls över tid,
16. lägga fram förslag till stadgar, taxe- och avgiftsbestämmelser samt i övrigt utarbeta förslag som är påkallade inom nämndens ansvarsområde.

2 Sammanfattning

För år 2023 prognostiserar tekniska nämnden en positiv avvikelse mot budget för nettokostnaderna. Intäkterna förväntas överstiga det som budgeterades för året då tekniska kontoret kompenseras med elstöd för de höga elkostnaderna. Kostnaderna för året avviker negativt mot budgeterade kostnader och beror till stor del på vinterkostnader och avtal som ingåtts för hamnförvaltningen. En lägre investeringsnivå sedan tidigare år samt en eftersläpande aktivering av kapital har resulterat i lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Organisationsförändring

2023 inleddes med en förändrad tjänstemannaorganisation. Den 1 januari 2023 fick förvaltningen en ny avdelning. Avdelningen mark och strategisk planering bildades vid årsskiftet från delar av plan och exploateringsavdelningen, samt energi-, klimat- och miljöstrateg.

Anläggning

För 2023 prognostiserar verksamhetsområde gata och trafik ökade vinterkostnader vilket ger negativ avvikelse mot budget på 3,9 miljoner kronor.

Verksamhetsområde hamnförvaltning har ett avtal som tecknats utan att det ryms inom budget och avviker således negativt mot budget med 4,5 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen som avtalet gett upphov till hanteras internt inom nämndens avdelningar genom omDispositionering av medel.

Verksamhetsområde park och naturområde prognostiserar en positiv avvikelse med 1,4 miljoner kronor för året. En lägre investeringsnivå samt en eftersläpande aktivering av kapital har resulterat i lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Fastighet

För år 2023 prognostiserar fastighetsavdelningen ingen avvikelse mot budget för nettokostnaderna.

Intäkterna bedöms bli 1 miljon kronor högre än budgeterat för helåret. Anledningen till den högre intäktsnivån kan förklaras av en tidig försiktighetsbedömning i samband med lokalförändringar kopplade till större investeringsåtgärder.

De interna hyresintäkterna bedöms bli 6,1 miljoner kronor högre än budgeterat. De externa hyresintäkterna bedöms understiga budget med 4,6 miljoner kronor.

Kostnaderna för media prognostiseras uppgå till 34,6 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Det bör nämnas att kostnaden för elnät överstiger budget, då en taxehöjning genomfördes efter att budgetarbetet för 2023 var slutfört.

För 2023 har fastighetsavdelningen budgeterat 23,7 miljoner kronor för driftinvesteringar. De främsta kostnadsposterna avser tillfälliga lokaler i samband med Enebybergsprojektet, där temporära skollokaler har etablerats under sommaren 2023 för att möjliggöra en evakuering av Enebyskolan. Vidare finns ett kostnadsutfall under första kvartalet 2023 för tillfälliga dusch- och omklädningsrum vid Danderyds gymnasium där ett omfattande projekt med stambyte samt helrenovering av dusch- och omklädningsrum har bedrivits sedan sommaren 2022. Utfall för helåret för avdelningens driftinvesteringar bedöms landa i nivå med budget.

Mark och strategisk planering

Avdelningen förvaltar kommunens mark utanför planlagda områden samt kommunägd kvartermark inom planlagda områden. Den praktiska förvaltningen är samordnad med tekniska kontorets resurser. Avdelningen arbetar även med strategisk planering av markanvändningen till exempel genom att ta fram översiktsplan och andra styrande dokument kring fysisk planering och byggande. Arbetsuppgifterna inom avdelningen kommer till övervägande del från kommunstyrelsen med dess utskott. Personalbudget liksom en del arrendeintäkter från kommunens mark ingår i tekniska kontorets budget, medan en rad driftprojekt i tidiga skeden i stadsbyggnadsprocessen ligger inom kommunledningskontorets budget.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Administration och nämnd

- Skapat en process för att arbeta med kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott som är ett nytt utskott sedan årsskiftet.
- Påbörjat översyn av förvaltningens ekonomi- och upphandlingsprocesser.
- Påbörjat översyn av förvaltningens arkiv- och utlämnandeprocess.

Fastighetsavdelningen

- Uppbyggnad av fastighetsdrift i egen regi
- Upphandling av entreprenaden av nya korttidsboendet Ginnungagap är slutförd

Anläggning

- Genomfört dagvattenutredning Samsöviken
- Södra torget Mörby centrum är färdigställt
- Parken som knyter ihop norra torget i Mörby har öppnat
- Gethagstunneln är klar
- Germaniavikens strandpromenad har gjorts mer tillgänglig

Mark och strategisk planering

- Inträde på förvaltningen. Avdelningen mark och strategisk planering bildades vid årsskiftet. En sammanslagning med delar av plan och exploateringsavdelningen, energi- och klimat- samt miljösamordningen.

4 Målprognos

Den samlade bedömningen av nämndens måluppfyllelse är att, nämnden till stor del prognostiserar att nå upp till målen per helår. Bedömningen per delår är svår eftersom en del av nyckeltalen saknar utfall, då de mäts och rapporteras årsvis

4.1 Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

4.1.1 Tekniska nämnden har en god kommunikation med medborgarna

Bedömning

- Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

- Anläggningsavdelningens mål bygger på en kundundersökning som genomförs under hösten och bedömning sker i årsredovisningen. Inom drift och underhåll kommer arbetet fortsätta för organisationen att hitta rutiner som behövs för att möta kommuninvånare preventivt gällande information om underhållsarbete som påverkar invånarens vardag.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Andelen medborgare som är nöjda med kontakten med tekniska kontoret ska öka		55%	—	—

4.1.2 Tekniska nämndens hyresgäster är nöjda med lokalerna

Bedömning

- Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Resultatet i kundundersökningen genomfördes under hösten 2022. Nästa mätning sker 2024.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Nöjd-kund-index (NKI) angivet i procent	61	61%	■	—

4.2 Stor valfrihet

Danderyd kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

4.3 Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

4.3.1 Tekniska nämnden har nöjda medborgare

Bedömning

- Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

- Målet saknar bedömning, utfall av nyckeltal mäts på årsbasis. Arbete fortsätter med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för en säker och trygg trafik runt våra skolor, för fotgängare, cyklister och biltrafik.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen		75%	■	—
Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra		87%	■	—
Snöröjning av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)		75%	■	—
Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen		75%	■	—

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Säkerheten på gång och cykelvägar är bra		82%	—	—
Utbudet av gång- och cykelvägar är bra		92%	—	—

4.3.2 Tekniska nämnden är en attraktiv arbetsgivare med nöjda medarbetare

Bedömning

- Målet är uppfyllt

Kommentar

Målet med 80% är nådd. För år 2023 ligger utfallet på 81,1%.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Resultat från medarbetarundersökning (HME: värde 2019 79% 2021 81%)	81,1%	80%	●	—

4.4 Hög effektivitet

Danderyds kommuns olika verksamheter samverkar och prioriterar noggrant för att uppnå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska sträva efter att ha en låg kommunalskatt.

4.4.1 Tekniska nämnden är kostnadseffektiv

Bedömning

- Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

- Målet saknar bedömning, utfall på nyckeltal mäts på årsbasis.
- Inom beläggning kommer arbetet fortsätta enligt kommunens beläggningsplan.
- Inom belysning kommer arbetet fortsätta med att framtidssäkra kommunens belysningsanläggning med målet 100 procent led. Samt GSM styrning för tändning och vidare släckning och dokumentationen för kommunens belysningsnät.
- Utöver detta tillkommer även åtgärder för nattlevande djur och insekter.

4.4.2 Tekniska nämnden är kostnadseffektiv

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Antalet genomförda statusbesiktningar under de första åtta månaderna av året uppgår till 13 stycken, vilket överstiger det årliga målet på 10 stycken. Detta innebär att nämnden redan har uppnått målet.

Tekniska nämndens mål är att andelen vakant yta ska understiga 2 procent sett till det totala beståndet av lokaler eller bostäder som förvaltas av nämnden. Nyckeltalets målvärde är ett genomsnittsvärde för året. Nämnden arbetar för att vara kostnadseffektiv genom att minska tiden för hur länge en lokal är vakant och på så sätt hålla den relativa vakansgraden nere till 2 procent av det totala beståndet. Den vakanta ytan under årets första månader uppgick till 1,2 procent, vilket innebär att nämnden har uppfyllt målet.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Andelen vakant yta ska understiga 2% sett till det totala beståndet av lokaler eller bostäder som förvaltas av nämnden.	1,2	<2%		—
Antal långsiktiga underhållsplaner antagna under året	13	10		—

4.4.3 Tekniska nämnden är kostnadseffektiv

Bedömning

 Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Inventering pågår i syfte att fastställa värdet för vägkapitalet. Ett nytt system har upphandlats och dess främsta uppgift är att definiera vägkapitalet. Genom underhåll och andra åtgärder håller avdelningen det allmänna vägnätet i driftsäkert skick.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Vägkapitalets värde- (värde 2021: 331 mnkr)		331		—
Vägkapitalets värde-GC vägar (värde 2021: 24 mnkr)		24		—

4.5 Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

4.5.1 Danderyds kommuns byggnader har en långsiktigt hållbar utveckling

Bedömning

◆ Målet är delvis uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Energianvändning ska minska	2,2%	>3%	◆	—

4.5.2 Tekniska nämndens arbete med drift av grönstruktur och vattenområden har stärkt den biologiska mångfalden

Bedömning

— Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

- Målet saknar bedömning. Utfall för nyckeltal fås på årsbasis. Under 2023 har ett arbete påbörjats med Grönplan, denna kommer att hantera det arbete vi ska påbörja med att hantera skyfall och översvämningrisker med raingardens med hjälp av kol och stenfyllning i planteringar efter vägnät. Således kommer vi utöver att hantera stora volymer nederbörd även jobba mot vårt mål att skapa växtlighet utefter vägnätet för att minska partikelhalterna.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Procentuell förändring av antalet arter vid statistisk uppmätning		0%	—	—

4.5.3 Tekniska nämnden har stärkt robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar

Bedömning

— Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

- Anläggningsavdelningen har jobbat med att avhjälpa skyfalls problematik, framtagande av grönplan som hanterar plan för arbete med att skapa bättre förutsättningar vid skyfall under sommaren.

5 Personal

I samband med att fastighetsavdelningen integrerades i tekniska nämndens verksamhet ökade antalet månadsavlönade med 7 personer. Under året har det även tillkommit 2 personer inom park- och naturverksamheten.

Tabellen nedan visar antal personer och antal årsarbetare per augusti jämfört med föregående år

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2022	Förändring
Månadsavlönade	Tillsvidare	44	43.80	34.8	9.0
Månadsavlönade	Visstid	2	2.00	2.0	0.0
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	46	45.80	36.8	9.0
Timavlönade	Visstid	3	0.00	0.0	0.0
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer	3	0.00	0.0	0.0

6 Ekonomi

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 4,3 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på att elstöd utbetalt till nämnden under september.

6.1 Driftredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Intäkter	232,2	225,0	350,0	337,5	12,5	4%	310,1
Kostnader	-314,8	-323,2	-494,8	-486,6	-8,2	2%	-418,3
Nettokostnader	-82,6	-98,2	-144,8	-149,1	4,3	3%	-108,2

6.2 Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Ansvar (mnkr)	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Administration och nämnd	-1,0	-0,4	10,5	-0,8	11,3	1 413%	-3,2
Fastighetsförvaltning	12,2	0,9	0,0	0,0	0,0	0%	-0,3
Gator och trafik	-54,8	-54,0	-85,0	-81,1	-3,9	5%	-76,3
Parker och naturområden	-16,3	-16,0	-22,8	-24,2	1,4	6%	-21,4
Hamnförvaltning	-5,8	-3,8	-10,3	-5,8	-4,5	78%	-5,7
Mark och strategisk planering	-5,6	-6,8	-10,2	-10,3	0,1	1%	0,0
Energi och klimat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3
Driftsinvestering	-11,3	-18,0	-27,0	-27,0	0,0	0%	
Summa Tekniska nämnden	-82,6	-98,1	-144,8	-149,2	4,4	3%	-108,2

Administration och nämnd

Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 11,3 miljoner kronor vilket motsvarar 1413 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen beror på utbetalning av elstöd som hanteras inom kontorsgemensamma kostnader.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen prognosticerar ingen avvikelse mot budget på helåret.

Gator och trafik

Verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 3,9 miljoner kronor vilket motsvarar 5 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelsen är ökade kostnader för beläggning på 1,9 miljoner kronor och hanteras inom budget. Liksom den för året hittills upparbetade vinterkostnaden 4,9 miljoner kronor över budget.

Parker och naturområden

Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse för park och naturområden med 1,4 miljoner kronor till och med augusti. För helåret prognosticeras motsvarande avvikelse gentemot budget.

Hamnförvaltning

Verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 4,5 miljoner kronor vilket motsvarar 78 procent av budgeterade nettokostnader. Orsaken till avvikelsen beror på ett ingånget avtal som överskrider budget. Den negativa avvikelsen hanteras inom förvaltningens avdelningar.

Mark och strategisk planering

Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 0,1 miljon kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader för verksamhetsområde mark och strategisk planering. Avvikelsen beror på ökade intäkter med 0,3 miljoner kronor mot budgeterade intäkter för perioden samt att personalkostnaden avviker positivt med 1,4 miljoner kronor mot

budgeterad lönekostnad. För att hantera vakanserna har avdelningen inhyrda konsulter vars kostnad uppgår till 1,6 miljoner kronor.

Driftinvesteringar

Ingen avvikelse prognostiseras mot budget. Utfall helår för avdelningens driftinvesteringar bedöms landa i nivå med budget.

Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Ansvar (mnkr)	Budget helår 2023	Prognos 1 Helår 2023	Prognos 2 Helår 2023	Prognos 3 Helår 2023
Administration och nämnd	-0,8	-0,8	-0,8	10,5
Fastighetsförvaltning	0,0	0,0	0,0	0,0
Gator och trafik	-81,1	-80,2	-81,3	-85,0
Parker och naturområden	-24,2	-22,8	-22,8	-22,8
Hamnförvaltning	-5,8	-5,8	-10,3	-10,3
Mark och strategisk planering	-10,3	-2,4	-10,3	-10,2
Energi och klimat	0,0			
Driftsinvestering	-27,0	-27,0	-27,0	-27,0
Summa Tekniska nämnden	-149,2	-139,0	-152,5	-144,8

7 Investeringar

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 290,7 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 157,3 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på förskjutna tidsplaner och återfinns dels inom projekt Stocksundskolan med 47,5 miljoner kronor, projekt Ginnungagap med en avvikelse på 44,0 miljoner kronor, dels Enebybergsskolan med en avvikelse på 13,5 miljoner kronor. Ackumulerat utfall för alla projekt landar på 248 miljoner kronor varav 113,3 består av förvärv av fastigheter.

Fastighet

Budget för 2023 uppgår till 279,6 miljoner kronor. Verksamheten prognostiserar ett lägre utfall om 111,6 miljoner kronor jämfört med budget. En stor del av avvikelsen beror på pausade eller försenade större investeringsprojekt. Här kan nämnas Stocksundsskolan med en budget för 2023 om 47,5 miljoner kronor som är pausad och väntar nya politiska beslut. Avseende projekt Ginnungagap, korttidsboendet i Djursholm samt Enebybergsskolan har tidplanerna förskjutits i tid av olika anledningar varför en markant lägre upparbetning jämfört med budget är prognostiserad för helåret 2023. För projekt Agronomen har en omdisponering skett under året, där medel har omdisponerats till planerat underhåll samt ram el. Tekniska nämnden har den 14 juni 2023 föreslagit till Kommunstyrelsen omdisponering av investeringsmedel. Kommunstyrelsen planerar att ta upp ärendet den 2 oktober 2023.

Vid delåret augusti har fastighetsavdelningen totalt upparbetat 75,3 miljoner kronor av budget. Majoriteten av projekten bedöms bli slutförda under 2023.

Bedömningen är att kapitalkostnaderna för året bedöms uppgå till 106,7 miljoner kronor gentemot budgeterade 107,8 miljoner kronor. Under året har arbetet fortsatt med de stora investeringsprojekten. För Ginnungagap har en entreprenadupphandling genomförts, där kontrakt har tecknats med entreprenör. Byggstart förväntas ske under hösten 2023. För projektet Enebybergs skola har upphandling av entreprenaden påbörjats och tilldelning av entreprenör förväntas ske under september 2023. Projektet Agronomen har drivits fram till upphandlingsskedet, socialförvaltningen har kommunicerat ett förändrat behov varför projektet har pausats till tidigast 2028. För projekt Stocksundsskolan sker inget fortsatt förberedande arbete förrän den pågående skolutredningen har återrapporerats.

Kommunen förvärvade 2023 fastigheterna Skolan 12, Yrkeslärares 1, Danarö 6, Berget 3 samt Snödroppen 8. Det totala värdet för förvärvet uppgick till 113,2 miljoner kronor. Aktivering under året kommer att resultera i ökade kapitalkostnader, kostnader som inte finns inkluderade i budget 2023.

Anläggning

Anläggningsavdelningen prognostiserar totalt 124,4 miljoner kronor för alla projekt vilket är en positiv avvikelse med 44 miljoner kronor mot budget för 2023. Tekniska nämnden har den 7 september 2023 (§ 88) föreslagit till Kommunstyrelsen omdisponering av investeringsmedel där 23 miljoner kronor tillförs projektet. Omdisponering av investeringsmedel genomförs från ramar Hamn, Gata och trafik, dagvatten samt Mörby Centrum projektet. Kommunstyrelsen planerar att ta upp ärendet den 2 oktober 2023.

I samband med delåret har anläggning totalt upparbetat 58,7 miljoner kronor av budget. Majoriteten av projekten bedöms bli slutförda under 2023.

Projekt	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Klart år
Portvägen	0,1	13,8	10,5	20,7	10,2	49%	2023
Gethagsvägen	0,0	0,5	8,8	0,7	-8,1	-1157%	2023
Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen	29,5	33,9	50,9	50,9	0,0	0%	2023
Vägbelysning	5,6	6,7	8,0	10,0	2,0	20%	2023
Beläggning	16,5	12,0	19,7	18,0	-1,7	-9%	2023
Gata och trafik	-1,1	6,7	5,4	10,0	4,6	46%	2023
Hamn	0,0	2,7	1,8	4,0	2,2	55%	2023
Park och Natur	1,9	5,3	3,9	8,0	4,1	51%	2023

Dagvatten	0,0	2,0	0,0	3,0	3,0	100%	2027
Gatumiljö	0,0	1,3	2,0	2,0	0,0	0%	2023
Stocksundsskolan - tillbyggnad och trafikåtgärder	0,0	31,7	0,0	47,5	47,5	100%	2029
Korttidsboende Ginnungagap	0,8	36,0	10,0	54,0	44,0	81%	2025
Enebybergs skolan, Fastighet	0,4	12,3	3,0	18,5	15,5	84%	2025
LSS Agronomen 7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	
Byggåtgärder	0,9	2,0	2,8	3,0	0,2	7%	2023
Ventilation	1,0	4,0	4,2	6,0	1,8	30%	2023
Värme	0,8	2,7	2,5	4,0	1,5	38%	2023
El	5,6	9,6	14,4	14,4	0,0	0%	2023
Inbrottskydd	1,5	4,0	3,5	6,0	2,5	42%	2023
Brandskydd	8,1	8,5	12,9	12,8	-0,1	-1%	2023
Samhällsskydd	4,4	4,0	6,0	6,0	0,0	0%	2023
Fallskydd	0,0	1,3	2,1	2,0	-0,1	-5%	2023
Verksamhetsanpassning	4,2	6,7	9,7	10,0	0,3	3%	2023
Planerat Underhåll	37,9	50,7	76,0	76,0	0,0	0%	2023
Reinvestering DaGy - fd Nya klassrum Danderyds Gymnasium	7,1	8,0	11,5	12,0	0,5	4%	2023
Kyrkskolan tak & fasad	2,6	4,9	7,4	7,4	0,0	0%	2024
Mörby Centrum delprojektanläggning	6,8	14,5	13,2	41,1	27,9	68%	2027
Övriga exploatering	0,1		0,5		-0,5		
Mörby Centrum del mark	0,0		0,0				2024
Summa alla projekt	134,7	285,8	290,7	448,0	157,3	35%	

Portvägen

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen är åtgärder för att säkra planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt medfinansiär men de utförs av Region Stockholm. Projekt Portvägen planeras för slutbesiktning under år 2023 och årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till totalt 10,5 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 10,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror på beräknat inkommen medfinansieringsbidrag från Trafikverket.

Gethagsvägen

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 8,8 miljoner kronor vilket innebär en högre utgift än budget med 8,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror på tillkommande kostnader i slutfasen av projektet utfört av Region Stockholm.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen

Projekt bullerskyddsskärmar syftar till att uppföra bullerskydd vid Enebybergsvägen för att minska bullerstörningar på det kommunala vägnätet. Omdisponeringen som ger projektet en budget på 50,9 miljoner kronor har fastställts i nämnd och beslut tas i Kommunalstyrelsen den 2 oktober 2023. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 50,9 miljoner kronor, vilket innebär ingen avvikelse mot budget.

Stocksundsskolan -tillbyggnad och trafikåtgärder

Projektet som syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan och uppföra permanenta skollokaler är pausat i avvaktan på att den pågående skolutredning återrapporteras. Prognostiserat utfall för 2023 uppgår till 0 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse om 47,5 miljoner kronor.

Korttidsboende Ginnungagap

Korttidsboende Ginnungagap är en nybyggnation. Projektet beviljades genomförandebeslut november 2022. Upphandling av totalentreprenör har slutförts och produktionsstart bedöms ske hösten 2023. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 10,0 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse om 44 miljoner kronor.

Enebybergs skolan

Enligt beslutad etappindelning utgörs delprojektet av om-och tillbyggnationen av Enebyskolan inom fastigheten Yrkesläraren 1. Projektet innebär att dagens 6 hemklassrum utökas till 8 hemklassrum. Detta möjliggörs genom att skolans mindre annex rivs för att ge plats för en ny byggnad med fyra klassrum. Den befintliga Enebyskolan renoveras, byggs om och tillgängliggörs. Projektet prognostiseras till 3 miljoner kronor för året vilket innebär en positiv avvikelse med 15,5 miljoner gentemot budget. Avvikelsen beror på att tidplaner har förskjutits.

LSS Agronomen

För projekt Agronomen har en omdisponering skett under året, där medel har omdisponerats till planerat underhåll samt ram el.

Byggåtgärder

I ramen för byggåtgärder inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet och förbättrat inomhusklimat. Det är åtgärder såsom tilläggsisolering och fönsterbyten. Ram Byggåtgärder prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 2,8 miljoner kronor jämfört med en budget om 3,0 miljoner kronor.

Ventilation

I ramen för ventilation inryms de planerade åtgärder som genomförs på installationer för luftbehandling. Åtgärderna genomförs för att säkra både energieffektivitet och att krav på luftflöden uppfylls. Det är åtgärder såsom byte av ventilationsaggregat, utbyte av don och komplettering av kanalisation. Ram Ventilation prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 4,2 miljoner kronor jämfört med en budget om 6,0 miljoner kronor.

Värme

I ramen för värme inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet, förbättrat inomhusklimat och säkrad värmeförsörjning. Ram Värme prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 2,5 miljoner kronor jämfört med en budget om 4,0 miljoner kronor.

El

Ram El prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 14,4 miljoner kronor jämfört med en budget om 14,4 miljoner kronor. Omdisponering av medel har tillförts projektet på grund av ökade kostnader med uppdatering och säkerställning av styranordningar i kommunens fastigheter samt el effektivisering genom byte till LED-belysning i skollokaler bland andra Vasaskolan, Brageskolan samt Mörbyskolan.

Inbrottskydd

Ram Inbrottskydd prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 3,5 miljoner kronor jämfört med en budget om 6,0 miljoner kronor. I ramen för inbrottskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad säkerhet. Det är åtgärder inom exempelvis inbrottslarm, lås och nycklar samt passersystem. Inom skolorna planeras uppdatering och förbättringar inom passersystem, inbrottslarm samt installation av digitalt låssystem iLOQ.

Brandskydd

Ram Brandskydd prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 12,9 miljoner kronor jämfört med en budget om 12,8 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på automatbrandlarmsinstallationer samt uppförande av brandcellsgränser i ett flertal fastigheter i kommunen. I ramen för brandskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot brandsäkerhet och uppfyllande av rådande myndighetskrav.

Samhällsskydd

Ram Samhällsskydd prognostiseras inga avvikelser mot budget 2023. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav såsom åtgärder för att säkra funktion av skyddsrum.

Fallskydd

Ram Fallskydd prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 2,1 miljoner kronor jämfört med en budget om 2,0 miljoner kronor. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav, exempelvis hissar och taksäkerhet.

Verksamhetsanpassning

Ram Verksamhetsanpassningar prognostiseras ett utfall för helår 2023 om 9,7 miljoner kronor jämfört med en budget om 10,0 miljoner kronor. Pågående arbeten är främst inom fibernätdragning samt mindre invändiga ombyggnationer samt moderniseringar.

Planerat underhåll

Projekt planerat underhåll har ett utfall per sista augusti om 37,9 miljoner kronor och prognostiseras ett utfall om 76,0 miljoner kronor för helåret. Budget för helåret är 76,0 miljoner kronor

Reinvestering DaGy - fd Nya klassrum Danderyds Gymnasium

Danderyds gymnasium uppfördes 1982 och det finns ett omfattande reinvesteringsbehov på basala byggnadsdelar. Prognostiserat utfall bedöms bli 11,5 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse gentemot budget om 0,5 miljoner kronor.

Kyrkskolan

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 7,4 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget. Investeringsåtgärderna omfattar renovering av tack och fasader.

Fastigheten övertogs av kommunen i januari 2023 från Djursholms AB.

Mörby Centrum del projekt, anläggning

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Totalprognos för projekt uppgår till 145 miljoner kronor med en positiv avvikelse på 14,9 miljoner kronor. Upparbetade kostnader för förnyelse och upprustning av allmän platsmark till och med 2022 uppgår till 63 miljoner kronor. Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 13,2 miljoner kronor. Slutbesiktning av södra torget och parken pågår och färdigställs 2023.

Mörby Centrum delprojekt, mark

Mörby Centrum delprojekt mark avser marköverföringsavtal mellan Danderyds kommun, Skandia Köpcentrum AB och Skandia Bostäder AB. Kommunen har erlagt 53,7 miljoner kronor för inlösen av allmän platsmark år 2023. Ytterligare 15,4 miljoner kronor inklusive indexuppräknings ska erläggas när tillträde kan ske till den allmänna platsmark som återstår för kommunen att lösa in. Inlösen är beräknad att ske år 2024.

Tidsbestämda projekt	Beslutad totalbudget	Ack utfall aug 2023	Total prognos	Avvikelse mot totalbudget	Avvikelse mot totalbudget %	Klart år
Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen	60,1	38,9	60,1	0,0	0%	2023
Portvägen	47,0	26,3	37,0	10,0	21%	2023
Gethagsvägen	7,5	7,0	15,8	-8,3	111%	2023
Mörby centrum, delprojekt allmänna anläggningar	159,9	69,9	145,0	14,9	9%	2027
Stocksundsskolan - tillbyggnad och trafikåtgärder	315,0	1,9	315,0	0,0	0%	2029
Korttidsboende Ginnungagap	171,0	2,6	171,0	0,0	0%	2025
Enebybergs skolan, Fastighet	125,0	0,5	125,0	0,0	0%	2025
Summa alla projekt	885,5	147,1	868,9	16,6		

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen har en total prognos på 60,1 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot budget. En omdisponering med totalbudget på 60,1 miljoner kronor

togs i tekniska nämnden den 7 september och beslutas i kommunalstyrelsen den 2 oktober 2023. Projektet har totalt upparbetat 38,9 miljoner kronor per sista augusti 2023.

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen är åtgärder för att säkra planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt medfinansierar men de utförs av Region Stockholm. Portvägen prognostiserar totalkostnad en på 47 miljoner kronor. Region Stockholm ansöker bidrag från Trafikverket där kommunens del estimeras bli 10 miljoner kronor. Således prognostiseras ett totalt utfall på 37 miljoner kronor och planeras för slutbesiktning under år 2023.

Gethagsvägen har en totalprognos på 15,8 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse mot totalbudget med 8,3 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på tillkommande arbeten i projektet. Projektet har totalt upparbetat 7 miljoner kronor per sista augusti 2023.

Mörby Centrum, delprojekt allmänna anläggningar har en totalprognos på 145 miljoner kronor, ett positiv avvikelse med 14,9 miljoner kronor. Avvikelse beror på att del av ursprungsprojektet har tagits ur för att planeras med andra planprojekt såsom Svärdet. Projektering av Norra torget och Mörbyleden har pågått. Projektet har ett totalt utfall på 69,9 miljoner kronor per sista augusti 2023.

Projekt Stocksundsskolan – tillbyggnad och trafikåtgärder som syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan och uppföra permanenta skollokaler är pausat i avvaktan på den pågående skolutredning återrapporteras. Stocksundsskolan har en totalbudget på 315 miljoner kronor.

Projekt Ginnungagap har en totalprognos på 171 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot totalbudget. Projektet har totalt 2,6 miljoner kronor upparbetat per sista augusti 2023.

Enebybergs skolans har en totalprognos på 125 miljoner kronor vilket innebär ingen avvikelse mot totalbudget. Projektet har totalt 0,5 miljoner upparbetat per sista augusti 2023.

Förvärv av fastighet	Utfall aug 2023	Budget aug 2023	Prognos helår 2023
Förvärv Skolan 12	3,1		3,1
Förvärv Danarö 6	17,3		17,3
Förvärv Yrkesläraren 1	30,0		30,0
Förvärv Berget 3	55,0		55,0
Förvärv Snödroppen 8	7,9		7,9
Totalt förvärv	113,3		113,3

Förvärv av fastigheter

Kommunen har efter erlagd köpeskilling övertagit ägarskapet av fastigheterna Yrkesläraren 1 och Berget 3 från Djursholms AB samt Skolan 12, Danarö 6 från Studievägen AB. Danderyds kommun har även förvärvat fastigheten Snödroppen 8 i maj år 2023. Kostanden för dessa är en summa av totalt 113,3 miljoner.

8 Risker

Anläggning

För 2023 är Tekniska nämndens utfall avhängigt klimat och väderlek. Omfattande snö, regn eller storm får direkt påverkan på nämndens resultat. För vinterväghållningen skapar det ändrade klimatet större utmaningar där det med korta intervaller resulterar i mer nederbörd i form av snö och regn. Denna förändrade situationer skapar ett behov av att hantera fler utlastningar för att klara dagvatten, men också en betydligt ökad sandning för att hantera halka. Blir det ogynnsam väderlek med snö, storm och/eller regn kan det medföra ökade kostnader på ytterligare 1-3 miljoner kronor.

Beläggningskostnadernas ökning på grund av ökade råvarupriser på grund av världsmarknadsläge, kan ge ökade kostnader i intervallet 1- 2 miljoner kronor, kommer även slå under 2024. De fortsatt höga råvarupriserna medför en sannolik ekonomisk risk även för år 2024.

Investeringsprojektet bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen kommer att försenas med återställningsarbeten under Q2 2024, slutbesiktning planeras till december 2023. Det finns en osäkerhet i bedömningen av parkeringsintäkter för framför allt infartsparkeringarna.

Tekniska kontoret kan under hösten behöva använda konsulter i större omfattning för att täcka upp för vakanta tjänster.

Sammanfattningsvis uppskattas de angivna riskerna för driftskostnaderna uppgå till cirka 1-5 miljoner kronor.

Fastighet

Det finns risk för vakanser i kommunens lokaler under året som inte ingår i budget. Här kan nämnas att vakanskostnader kommer att uppstå under det sista kvartalet avseende modulbostäderna vid Rinkebyvägen.

I samband med driftövertagandet finns en uppenbar risk att åtgärder behöver vidtas som har en direkt resultatpåverkande effekt. Det kan röra icke åtgärdade fel som är en effekt av en bristfällig tjänsteleverans från tidigare driftentreprenör.

Blir det lägre temperaturer under årets sista kvartal än ett normalt år kan det medföra ökade kostnader för uppvärmning av kommunens fastigheter i form av ökade elkostnader, fjärrvärmekostnader samt kostnader för olja.

Det allmänna världsläget med osäkerhetsfaktorer som får långtgående konsekvenser för såväl tillgång till material som för rådande råvarupriser utgör en risk för att såväl driftkostnader som investeringskostnader ökar under året. Under pandemin var det problem med förseningar i materielleveranser samt restnoterade produkter vilket försenade planerade arbeten på ett sätt som påverkade våra hyresgäster och totalkostnad negativt. Försenade och framflyttade materielleveranser under årets sista månader kommer att leda till att vissa underhållsarbeten

samt nyinstallationsarbeten blir slutförda senare än beräknat och då kommer en mindre andel av årets investeringsbudget att nyttjas.

Under året har ett antal vattenskador uppdagats vilka i nuläget är svårbedömda avseende kostnader, det är konstaterat att det leder till merkostnader dock finns risk att den tidiga kostnadsbedömningen är i underkant och att reparationskostnaderna för helåret blir markant högre.